© Sven Meeder, 2022

Vesoul 73 (79)

The *Florilegium Vesulensium* is a canonical florilegium on fols. 81-87 of Vesoul, Bibliothèque municipale, MS 73 (79).

Transcription version 1.0 (iv.2022)

For this transcription of the *Florilegium Vesulensium* from the sole surviving manuscript, Vesoul, Bibliothèque municipale 73 (79), I mostly follow the editorial conventions used by Michael Elliot in his studies of canon law in Anglo-Saxon England. The transcript thus attempts to reproduce the manuscript text as accurately and diplomatically as possible, without emendations to the text, even when it is obviously ungrammatical. Manuscript punctuation, which is quite consistent in this manuscript, has been preserved, as well as the (lack of) capitalization (except for ‘Deus’) and orthography. This includes the disctinction between ‘e/ę’; ‘æ’ has been transcribed as ‘ae’; ‘u/U’ has been used by the scribe throughout, including the rubrics, for the more modern ‘v/V’. Abbreviations and suspensions have been expanded in *italic* type. Rubrics in red have been rendered in **bold** type. Folio changes are indicated within ‘[...}’.

Apart from one stray ‘II’ for item 2, there are no original chapter numbers.

Corrections, additions and other alterations to the text are reported in-line within ‘{...}’, like ‘add.’ (for in-line additions); ‘add. marg.’; ‘add. sup. lin.’; ‘corr.’ (indicating the correction of the previous word—corrections all seem to be contemporary), ‘marg.’ (in particular the *nota* ‘R’).

Source information (*fontes materiales*) will be provided in a later version. Biblical references are given in-line within ‘{...}’.

© Sven Meeder, 2022

Flor. Ves.	**fons mat.**	**Latin (Vesoul 73 (79))[1]**	**Fons form.**
1	Isidore, *Etym.* 6.16.1-4	[Fol. 81r] **IN D*E*I NOMINE INCIPIUNT CANONES NICENI** **C**anon {*erasure*} in qua lingua dicitur, et quid int*er*pretatur? **R*ESPONSIO***: Canon grece, latine regula dicit*ur*. **INT*ERROGATIO***: Cur dicit*ur* regula? **R*ESPONSIO***: Regula dicit*ur* eo q*uo*d regat, [Fol. 81r] u*e*l eo quod norma*m* recta*m* uiuendi p*re*beat, u*e*l quod distortu*m* ac prauu*m* corrigat. **INT*ERROGATIO***: Canones concilior*um* quo te*m*pore coeperunt? **R*ESPONSIO***: Constantini te*mporibus* in p*re*cedentib*us* namq*ue* annis p*er*secutione feruente docendaru*m* plebiu*m* minime dabatur facultas. Inde cristianitas in heresim scissa e*st*, q*ui*a non erat licentia ep*iscop*is in unu*m* conciliu*m* conuenire, nisi te*m*pore constantini, ipse eni*m* dedit facultate*m* cristianis libere congregare, sub hoc etia*m* s*anct*i patres in concilio niceno de omni orbe terraru*m* c*on*uenientes iuxta fide*m* euangelicam et apostolicam sęc*un*d*u*m p*ost* ap*ostu*los simbolu*m* tradiderunt.	*Coll.Sang.I.1*
2	Isidore, *Etym.* VI.xvi.5, 11-12	**II.** Int*er* cetera aut*em* concilia quatuor uenerabiles {*corr.* uenerabilia} sunt quę totam printipalit*er* fide*m* conplectuntur quasi quattuor eu*angel*i*a* u*e*l tod*e*idem {*corr.* totide*m*} paradisi flumina.	*Coll.Sang.I.2**

1 The text draws on Isidore, *Etym.* VI.xvi, but adds the question-answer style. See Paris, BnF, lat. 12444 (=*Collectio canonum Sangermanensis*) and Köln, Dombibliothek MS 117 (s. ix$^{1/2}$; France), fols. 69r ff.; See: urn:nbn:de:hbz:kn28-3-9863; and Kottje, Raymund, Die Bussbücher Halitgars von Cambrai und des Hrabanus Maurus: ihre Überlieferung und ihre Quellen, p. 28; and Stadelmaier, Michael, *Die Collectio Sangermanensis XXI titulorum: eine systematische Kanonessammlung der frühen Karolingerzeit: Studien und Edition*, Freiburger Beiträge Zur Mittelalterlichen Geschichte, Studien Und Texte (Frankfurt am Main/Oxford, 2004), esp. 102-4.

© Sven Meeder, 2022

Flor. Ves.	**fons mat.**	**Latin (Vesoul 73 (79))**[1]	**Fons form.**
		INT*ERROGATIO*: Sinodus cuius lingua e*st*, et q*uo*d int*er*pretatur? **R*ESPONSIO***: Grecum e*st* et int*er*p*re*tat*ur* comitatu*m* u*e*l coetu*m*. **INT*ERROGATIO***: Concilium cur dicitur? **R*ESP*O*NSIO***: Ex more romano tractatu*m* est.	
3	*cf.* Isidore, *De eccl.offic.*, 2.5.8; *cf. Coll.Hib.1.1*	**INT*ERROGATIO***: Cuius lingua e*st* grecu*m* nom*en* e*st* ep*iscop*i uero et pr*es*bi*ter*i in noua lege su*m*serunt nomina.	Coll.Sang.I.3a*
4	CSAR.347.16	**IN NICENI CAP*ITULA* I**: Si pr*es*bi*ter* aut diaconus aut q*ui*s clerico*rum* ab ep*iscop*o suo co*m*munione fuerit p*ri*uatus, et {*overhead* ad} alteru*m* p*er*rexerit ep*iscopu*m, et scierit {*corr.* his} ad que*m* confugerit ab ep*iscop*o suo abiectu*m*, non co*m*municet eu*m*, quod si fecerit sciat se conuocatis ep*iscop*is causa*m* dicturu*m*.	*Coll.Sang.I.19*
5	*SEA.10*	**IT*EM* CARTAG*INENSIS***: [Fol. 82r] Ep*iscop*i absq*ue* consilio pr*es*bi*te*ro*rum* suo*rum* clericos non ordinent, ita ut ciuiu*m* testimoniu*m* req*ui*ra{*overhead* n}t.	*Coll.Sang.I.34*
6	*CCHA.451.21 (Hisp.)*	**CAN*ON* CALC*IDONENSIS***: Clericus siue laicus q*ui* accusauerit ep*iscopu*m aut clericu*m* temere adq*ue* indiferenter {*corr.* indifferenter} non debent suscipi in accusacione*m* nisi p*ri*us eoru*m* opinio fuerit p*er*scrutata.	*Coll.Sang.I.49a*
7	*CCAR.390.6*	**CAN*ON* CAR*TAGINENSIS***: Ut qui criminib*us* inplicati sunt, sacerdotes u*e*l clericos non accusent.	Coll.Sang.I.49b*
8	cf. Isidore, *Etym.*, VII.xii.17	**INT*ERROGATIO***: Cur dicitur sacerdot {*corr.* sacerdos}? **R*ESPONSIO***: Nom*en* conpositu*m* e*st*.	Coll.Sang.II.1*
9	SEA.91	**CAN*ON* CART*AGINENSIS***: Pr*es*bi*ter* cum ordinat*ur* ep*iscop*o eu*m* benedicente et manus sup*er* caput ei*us* tenente, etia*m* om*ni*s	*Coll.Sang.II.2*

© Sven Meeder, 2022

Flor. Ves.	**fons mat.**	**Latin (Vesoul 73 (79))**[1]	**Fons form.**
		pr*esbite*ri qui in p*re*senti sunt manus suas iuxta manu*m* ep*iscop*i sup*er* caput {*erasure*} illiu*m* teneant.	
10	cf. *Hib.II.21*	Hieronimus dix*it*: Sacerdotes non querant p*re*tiu*m* ministrationis, q*ui*a gratis acceper*unt* gratis dent.	*Coll.Sang.II.4(c)*
11	cf. *Hib.II.22*	Sacerdotes non erunt {*for* recipiant} dona iniquor*um* quia qui rep*ro*bantur a D*eo*, a s*anct*is rep*ro*bantur.	*Coll.Sang.II.4(d)*
12	cf. *Hib.II.24*	Martinus suscepit centu*m* libras argenti quas dedit ei Ligontius, et erogauit pauperibus dicens, ęccl*esi*a nos uestiat et pascat.	*Coll.Sang.II.4(f)*
13	CNEO.315.11	Pr*esbiter* ante annor*um* xxx-ta aetatis suę non ordinetur, qua*m*uis sit p*ro*babilis uitę. D*omin*us eni*m* in xxx-ta annor*um* aetatis baptizatus e*st*, et tunc p*re*dicauit.	*Coll.Sang.II.5*
14	*Can.Apost.*41	**CAN*ON* AP*OSTO*L*U*S**: Ep*iscopu*s pr*es*bi*te*r aut diaconus gulę atq*ue* ebrietate {*corr.* ebrietati} deseruiens, aut desinat, aut certe da*m*pnetur.	*Coll.Sang.II.8*
15	SEA.87	**CAN*ON* CART*AGINENSIS***: Pr*es*bi*te*ri qui p*er* dioceses ecclesias regunt [Fol. 82r] non a quibuslibet ep*iscop*is sed a suis, nec p*er* iuniore*m* clericu*m* aut p*er* ipsu*m* aut p*er* illu*m* qui sacrariu*m* tendet ante pasche solemnitate*m* crisma petant.	*Coll.Sang.II.11*
16	CNIC.325.1	**QUALIS AD SACERDOTU*M* ORDINE*M* UENIRE N*ON* POTEST** **N**Equis ex his qui semetipsos castrant u*el* naturalia desecant cleri fiant. Si q*uis* {*overhead* aut*em*} p*er*egritudine*m* {*deleted* autem} a medicis secatur, his p*er*maneat in clero.	*Coll.Sang.II.13**
17	CNIC.325.18	**NICENI**: Si q*uis* usuras acceperit u*el* ex quolibet tali negotio turpia lucra sectauerat {*corr.* sectauerit} u*el* etiam frugu*m* a sescuplu*m* dederit, purgabit*ur* a clero et alienus ab ecclesiastico abiciatur gradu.	*Coll.Sang.II.20*
18	CNEO.315.13	**NICENI**: Pr*es*bi*ter* de uilla p*re*sente ep*iscop*o aut pr*es*bi*te*ro ciuitatis in ęccl*esi*a offerre non potest neq*ue* pane*m* dare nisi ubi solus uocatus fuerit.	*Coll.Sang.II.21*

© Sven Meeder, 2022

Flor. Ves.	**fons mat.**	**Latin (Vesoul 73 (79))**[1]	**Fons form.**
19	CNEO.315.9-10	**INT*ERROGATIO* CAN*ONIS***: Pr*es*bi*ter* si carnale peccatu*m* habeat et p*ro*mouetur, et confessus fuerit q*ui*a peccauit, antequa*m* ordinatus e*st* non offeret, {*margin r-nota*} si aut*em* alteri peccata dixerit, penitus manus inpositione*m* dimitti, simili*ter* aut*em* et diaconus si in ipso peccato inuentu*m* fuerit, subdiaconi ordine*m* accipiat.	*Coll.Sang.II.24*
20	CANT.328.3	**IN SINODO NICENO**: Si q*uis* pr*es*bi*ter* aut diaconus aut aliquis de clero domu*m* D*e*i derelinquens ad altera*m* uadit, et alterius parochia*m* co*m*municat om*n*ino sit ep*iscop*us grande facit, hic nu*m*qua*m* ministret.	*Coll.Sang.II.27**
21	CNEO.315.1	**CAN*ON* CESA*RIENSIS***: Pr*es*bi*ter* qui uxore*m* duxerit ab ordine deponat*ur*? Q*uo*d si fornicatus fuerit aut adul[Fol. 83r]teriu*m* co*m*miserit, ab eccl*esi*a abiciatur ad penitentia*m* u*ero* int*er* laicos redigi oportet.	*Coll.Sang.II.34*
22	CORL.511.9	**CAN*ON* AUR*ILIANENSIS***: Si pr*es*bi*ter* aut diaconus crim*en* capitale co*m*miserit simul ab officio et co*m*munione pellat*ur*	*Coll.Sang.II.35**
23	CORL.538.9 (8)	**IT*EM* AUR*ILIANENSIS***: Si q*uis* cleric*um* furtu*m* aut falsitate*m* co*m*miserit, quę capitalia ipsa sunt crimina communione concessa ab ordine degradetur.	*Coll.Sang.II.35**
24	*SEA*.92	**CAN*ON* CART*AGENSIS***: Diaconus cu*m* ordinat*ur*, solus ep*iscopu*s qui eu*m* benedicit manu*m* sup*er* caput illius ponat, quia non ad sacerdotiu*m* sed ad ministeriu*m* consecratur.	*Coll.Sang.III.2*
25	CCAR.397.18	**CAN*ON* CART*AGENSIS***: Lectores usq*ue* ad annos pubertatis legant, deinceps aut*em* nisi ad uxores custodita pudicicia {*margin r-nota*} duxerint legere non sinantur.	*Coll.Sang.V.5*
26	cf. Isidore, *Etym.,* 7.12.31	**INT*ERROGATIO***: Exorcista cuius lingua e*st*, et quid int*er*prętatur? **R*ESPONSIO***: Exorcista ex greco	*Coll.Sang.VI.1**
27	cf. *Coll.Hib*.6.1	**INT*ERROGATIO***: Ubi sumsit iniciu*m* hic gradu*s*?	*Coll.Sang.VI.2*

© Sven Meeder, 2022

Flor. Ves.	**fons mat.**	**Latin (Vesoul 73 (79))**[1]	**Fons form.**
		R*ESPONSIO*: Ab hesdra qui in te*m*plo d*omi*ni iussit e*ss*e dispositores et auctores succensos eos qui nunc eccl*esi*ae D*e*i exorciste uocantur.	
28	*SEA.95*	**CAN*ON* CAR*TAGENSIS***: Exorcista cu*m* ordinatur, accipiat de manu episcopi libellu*m* in quo scripti sunt exorcismi, dicente sibi ep*iscop*o accipe et commenda ea memoriae, et abeto {*for* habeto} potestatem inponendi manu*m* sup*er* inerguminu*m* siue baptizandoru*m*, siue caticuminu*m*.	*Coll.Sang.VI.3*
29	*Epistula ad Thalassium* (Bishops Lupus of Troyes and Euphronius of Autun, ed. Munier, *Concilia Galliae*, 140-1)	**CAN*ON* CAR*TAGENSIS***: Exorcista*m* ia*m* aut subdiac*onum*, a secundis nupciis penitu*s* excludit.	*Coll.Sang.VI.4**
30	*Coll.Hib.8.1*	**DE GRADIB*US* IN QUIB*US* FUIT CHR*ISTU*S** [fol. 83r] {*margin nota*} Ostiarius fuit, quando aperiebat ostia inferni. Exorcista fuit, quando eiecit septe*m* demonia de maria magdalene. Lector fuit, quando aperuit libru*m* esaie p*ro*ph*et*ae. Subdiaconus fuit, quando fec*it* uinu*m* de aqua in chana galileae. Diaconu*s* fuit, quando lauit pedes discipuloru*m* suor*um*. Sacerdos fuit, quando accepit pane*m* et benedixit. Episcopus fuit, quando lauauit {*corr.* leuauit} manus suas et benedix*it* ap*osto*los.	*Coll.Sang.VIII.3*
31	*Coll.Hib.8.2*	Ep*iscopu*m decet iudicare et int*er*p*re*tare, et consecrare, {*Coll. Sang.* et confirmate} et ordinare et offerre. Sacerdote*m* oportet offerre, bene p*re*es*s*e, benedicere, et baptizare.	*Coll.Sang.VIII.4**

© Sven Meeder, 2022

Flor. Ves.	**fons mat.**	**Latin (Vesoul 73 (79))**[1]	**Fons form.**
		diac*onus* oportet ministrare, baptizare, et co*m*municare. Subdiac*onus* ministrare, aqua*m* alteri {*corr.* dare} diacono, et dehonestare altare. Excorcista*m* oportet abiecit {*corr.* abici} {*add.* uel eicere} daemones, et dicere his qui co*m*municant ut req*ui*rant, aquam ministerii effundere.	
32	cf. Isidore, *Etym.*7.12.1	**INT*ERROGATIO***: Clericu*s* in qua lingua dicitur et quid int*er*p*re*tatur? **R*ESPONSIO***: Clericu*s* eni*m* grecu*m* nom*en* e*st*, et int*er*p*re*tatur sors u*e*l hereditas D*e*i, hinc cleru*s* et clericus appellatur, quia mathias sorte electu*s* e*st* que*m* p*ri*mu*m* p*er* ap*osto*los legimus ordinatu*m*.	*Coll.Sang.IX.1**
33	Isidore, *De eccl.offic*.2.1-3	**DE REGULIS CLERICOR*UM*.** **ISIDOR*US* IN LIBRO OFFITIOR*UM* DIXIT** Hic igitur lege patru*m* cauetur ut a uulgare {*corr.* uulgari} uita reclusi a mundi uoluptatib*us* sese abstineant, non expectaculis {*corr.* exspectaculis} non pompis int*er*sint, conuiuia publica no*n* ament sed fugant {*corr.* fugiant}. Priuata non tantu*m* pudica sed [fol. 84r] et sobria colant. Usuras {*corr.* Usuris} nequaqua*m* incumbant, neq*ue* turpiu*m* occupationis lucru*m* fraudesq*ue* cuiu*s*qua*m* studiose appetant, amorem pecunie quasi materie*m* cunctor*um* criminu*m* fugiant, secularia offitia negociaq*ue* abiciant, honore*m* gradus p*er* ambitione*m* non subeant, p*ro* beneficiis medicine D*e*i munera non accipiant, dolos et coniurationes caueant, odiu*m* et emulatione*m* obtrectacione*mque* fugiant, non uagis oculis, non in frene lingue aut petulanti tumidoq*ue* gestu incedant, sed pudurore*m* ac uerecundia*m* mentis simplici abitu et incessu ostendat {*corr.* ostendant}, obscenitate*m* etiam uerboru*m* sic*ut* et operu*m* penitus execrentur, uiduaru*m* ac uirginu*m* uisitationes frequent*er*	*Coll.Sang.IX.2*

© Sven Meeder, 2022

Flor. Ves.	**fons mat.**	**Latin (Vesoul 73 (79))**[1]	**Fons form.**
		fugiant, contubernia extranearu*m* feminaru*m* nullatenus appetant, castimonia*m* quoq*ue* inuiolati corporis p*er*petuę conseruare studeant, aut certe unius matrimonio {*corr.* matrimonii} uinculo federentur. Seniorib*us* quoq*ue* debitam p*re*beant oboedientia*m*, neq*ue* ullo iactantiae studio semetipsos adtollant, postremo in doctrina in lectionib*us* psalmis, hymnis, canticis, exercitio uigi incu*m*bant. Tales eni*m* e*ss*e debent qui diuinis cultib*us* sese mancipandos student, scilicet ut du*m* scientię opera*m* dant doctrine gra*tia*m populis administrent.	
34	Isidore, *De eccl.offic.*2.3.1	**INT*ER*R*OGATIO***: Quot sunt genera clerico*rum*? [fol. 84r] **R*ESPONSIO***: Duo. Unu*m* ecclesiastico*rum* sub regimine episcopali de gentiu*m*. Alter acesaloru*m* ide*m* sine capite quem sequant*ur* ignorantiu*m*. {*margin R for rest of statement*} Iam os int*er* laicos seculariu*m* offitioru*m* studia neq*ue* int*er* clericos religio retentat diuina, sed solatos adq*ue* oberrantes sola turpis uita conpleccio et uaga quicquid du*m* nullus metuentes explendo uoluntatis suę licentia*m* consecrantur, quasi animalia bruta libertate ad desideriu*m* suu*m* feruntur habentes signa religionis, officiu*m* ignorantes ypocentauris similes, neq*ue* equi nec homines, mixtu*m*q*ue* ut ait p*ro*phęta genus p*ro*lis quib*us* formis {*for* prolisque biformis} quor*um* quida*m* sordidataq*ue* infami numerositate satis {*for* nemorositatis} supraq*ue* n*ost*ra pars occidat {*corr.* occiduat} pollet.	*Coll.Sang.IX.3*
35	CNIC.325.3	**CAN*ON* NICENI**: De adobtiuis sororib*us* in totum denuntiauit s*anct*a et magna synodus neq*ue* ep*iscop*o neq*ue* pre*s*b*ite*ro neq*ue* diacono neq*ue* omnino alicui eccl*esi*asticor*um* licere adobtiua*m* sorore*m* habere, nisi forte	*Coll.Sang.IX.4*

Flor. Ves.	fons mat.	Latin (Vesoul 73 (79))[1]	Fons form.
		mat*er*tera*m* u*e*l amite*m* aut eas p*er*sonas que huius suspitionibus careant.	
36	CNIC.325.17 *(partial)*	**CAN*ON* NICENI**: Q*uonia*m multi clerici auariciae causa turpe lucru*m* sectantes obliti diuini p*re*cepti qui dicit qui pecunia*m* sua*m* non dedit ad usuram, fenerantes centesimas exigunt, statuit s*anctu*m hoc concili*um* ut si q*ui* inuentus fuerit p*ro* hanc diffinitione*m* usuras accipere, u*e*l ex quolibet tali negocio fecerit, u*e*l etia*m* species frugu*m* ad sescuplu*m* dare, q*ui* tale aliq*ui*d [fol. 85r] fecerit, purgabitur a clero et ab alienus ęcclesiastico abitiatur gradu.	*Coll.Sang.IX.5*
37	*SEA.25*	**CAN*ON* CART*AGENSIS*** {*margin R*}: Clericus nec comam nutriat, nec barba*m* radat.	*Coll.Sang.IX.6(a)*
38	*SEA.26*	**INT*ERROGATIO*** {*for* IT*EM*}: Clericus p*ro*fessione*m* sua*m* etia*m* abitu et incessu p*ro*bet, et ideo nec uestimentis nec calciamentis decore*m* querat.	*Coll.Sang.IX.6(b)*
39	*SEA.27*	**IT*EM***: Clericu*s* cu*m* extraneis mulierib*us* non habitet.	*Coll.Sang.IX.6(c)*
40	*SEA.28*	**IT*EM***: Clericus p*er* plateas et andronas, certe et maxime officii sui necessitate ambulet.	*Coll.Sang.IX.7(a)*
41	*SEA.29*	**IT*EM***: Cleric*us* uictu*m* et uestitu*m* sibi artificiolo u*e*l agricultura absque officii sui detrim*en*to p*re*pararet {*corr.* preparet}.	*Coll.Sang.IX.7(b)*
42	*SEA.34*	**IT*EM* CAN*ON* CART*AGENSIS***: Cleric*us* qui p*ro* ei n*on* do aliquid innundinis u*e*l i*n* foro de ambulat, ab offitio suo regradetur.	*Coll.Sang.IX.7(c)*
43	*SEA.43*	**IT*EM***: Clericus qui adulationib*us* et p*ro*ditionib*us* uacare dep*re*henditur, regradetur ab offitio.	*Coll.Sang.IX.10*
44	*SEA.45*	**IT*EM* CART*AGENSIS***: Om*ne*s clerici qui adoperandu*m* ualidi sunt, et artificiola et litteras discant.	*Coll.Sang.IX.12*
45	*SEA.48*	**IT*EM***: Discordantes clericos ep*iscopu*s u*e*l ratione u*e*l potestate ad concordia*m* trahat, et inoboedientes synodus p*er* audientia*m* da*m*net.	*Coll.Sang.IX.13*

Flor. Ves.	**fons mat.**	**Latin (Vesoul 73 (79))**[1]	**Fons form.**
46	*SEA*.49	**IT*EM***: Oblationes dissensiu*m* fr*atre*m neq*ue* in sacrario neq*ue* in gazo philatio recipiantur.	*Coll.Sang.IX.14*
47	*SEA*.74	**IT*EM***: Clericu*s* p*er* creaturas iurante*m* accerime obiurgandum, si p*er*stiterit in uitio exco*m*municetur.	*Coll.Sang.IX.18*
48	*SEA*.75	**IT*EM***: Cleric*us* int*er* epulas cantante*m* sup*er* dictę sententię seueritate coercenda*m* {*corr.* cohercendi}	*Coll.Sang.IX.22*
49	CCHA.451.10	**ITEM**: Non licere clericu*m* in duaru*m* ciuitatu*m* simul ministrare ęcclesiis [fol. 85r] et confugi quasi ad potiore*m* ob inanis gloriae cupiditate de sua eccl*esi*a in qua ordinatus est, hoc facientes reuocare debere ad sua*m* ęccl*esi*am in qua initio ordinatus e*st* et ibi tantu*m*modo ministrare si iam uero {*margin R-nota*} qui translatus e*st* ex alia ad alia*m* ęccl*esi*am p*er*tinente*m* nhil in ecclesiam aut sub ea martiru*m* aut pauperu*m* co*m*memorationes aut synodo coru*m* reb*us* omnino co*m*municet.	*Coll.Sang.IX.26**
50	CCHA.451.22	**IT*EM***: Non licere clericos p*ost* obitu*m* ep*iscop*i sui res ad eu*m* p*er*tinentes diripere, quod si hoc facere tentauerint, gradu*m* suoru*m* periculis subiacere.	*Coll.Sang.IX.26(c)*
51	*Can.Apost.*22	**IT*EM***: Si q*uis* cu*m* clericu*s* fuerit absciderit, semetipsu*m* omnino damnetur quia usus e*st* homicida.	*Coll.Sang.IX.29*
52	*CANC.314.4*	**IT*EM* NICENI**: Si q*uis* pr*esbite*ru*m* u*e*l clericos uiolent*er* sacrificauerit ad adola {*corr.* idola} ducti sunt et splendidas uestas usi sunt et hilares subiacere*nt* quod eis positu*m* e*st*, placuit s*anct*o et magno synodo ut anno iactent se ad ianua*m* catholice eccl*esi*ae, et subiacent {*corr.* subiacant} tres alteros annos adoratione fideliu*m* et sic p*er*fectu*m* ueniat {*corr.* ueniant} et communicent.	*Coll.Sang.IX.31*
53	CCHA.451.21	**IT*EM***: Clericos et laicos sine p*ro*batione in accusatione*m* recipi non debere, nisi prius eo*rum* discutiator estimationis opinio ubi primitus inuocauit tonsura capitis.	*Coll.Sang.IX.34*

© Sven Meeder, 2022

Flor. Ves.	**fons mat.**	**Latin (Vesoul 73 (79))**[1]	**Fons form.**
54	cf. Isidore, *Etym*.7.13.5	**DE ABBATIBUS** Abbas in qua lingua dicitur et quid int*er*p*re*tatur syru*m* nom*en* e*st* significans in latinu*m* pat*er* quod paulus romanos scribens ait: In quo damam*us* {*corr.* clamam*us*} abba pat*er*. [fol. 86r] In uno homine duab*us* usis {*corr.* usus} linguis, dicit eni*m* abba syro nomine patre*m*, et rursus latino nominat ide*m* patre*m*.	*Coll.Sang.X.3(a)*
55	cf. Isidore, *Etym*.9.5.3	**INT*ERROGATIO***: Cur dicitur patre {*corr.* pater}? **R*ESPONSIO***: Pat*er* dictu*s* e*st* eo quod patratione p*er*fecta filiu*m* p*ro*creat. **INT*ERROGATIO***: Patricius cur dicit*ur*? **R*ESPONSIO***: Patrotio e*st* ei {*for* Patratio est rei} uenerie consumatio u*el* creatus, et bene pat*er* patru*m*.	*Coll.Sang.X.3(b)*
56	cf. Isidore, *Etym*.9.5.7	**INT*ERROGATIO***: Cur dicit*ur* pat*er* familias? **R*ESPONSIO***: Pat*er* familias dictus quod om*n*ib*us* in familia sua positus seruis filiis patria dilectio cu*m* consulit, seruoru*m*q*ue* condicione*m* a filior*um* afectu non discernit sed quasi unu*m* membru*m* amplectitur. Hinc e*st* exortu*m* nom*en* patris familias. Qui aut*em* iniq*ue* dominat*ur* inseruis hoc nomine nequaqua*m* seputent apellari. Pat*er* quoq*ue* monachoru*m* ita dici potest quod pie religione monachis quasi pat*er* filiis amplectit., amore diuino fouit exemplo redemptori tenens quasi gallina sub alis pullos contra malignos pugnando defendit sibi subditos.	*Coll.Sang.X.3(c)*
57	*Can.Apost.*48	**CAN*ON* CART*AGENSIS***: Si q*ui*s ep*iscopu*s aut pr*es*bit*er* iuxta p*re*ceptum domini non baptizauerit in nomine patris et filii et sp*irit*u s*anct*i sed in trib*us* sine iniciu*m* principiis aut in trib*us* paraclitis deponatur.	*Coll.Sang.XII.11(b)*

Flor. Ves.	**fons mat.**	**Latin (Vesoul 73 (79))**[1]	**Fons form.**
58	*Can.Apost.*49	**IT*EM* CAP*ITULA* AP*OSTO*LOR*UM***: Si q*uis* ep*iscopu*s aut pr*esbiter* non trina*m* mersione*m* unius semel mergat baptismo quod dare uidet*ur* {*for* iubetur} in morte d*omi*ni deponatur, nec eni*m* dix*it* nob*is* d*ominu*s in morte mea baptizantes sed euntes docete [fol. 86r] om*ne*s gentes baptizantes eos in nomine patris et filii et sp*irit*u s*anct*i.	*Coll.Sang.XII.11.(c)*
59	Gennadius, *Liber* 21 (*slightly abbrev.*)	**DE FIDEI RATION*E*** Baptismu*m* unu*m* e*st* sed in çccl*esi*a ubi fides e*st* una in d*omi*no patris et filii et sp*irit*u s*anct*i. Et ideo sicut aliquid ap*ud* illos hereticos baptizati sunt q*ui* in s*anct*a trinitate confessione baptizati ueniunt et non recipiunt*ur* quidem quasi baptizati nec s*anct*ae trinitatis confessio u*e*l inuocatio anullet sed doceant*ur* et instruant*ur* quo sensu s*anct*ę trinitatis misteriu*m* in çccl*esi*a teneantur, et si consentiunt iam fide credere integritate confirmant*ur* manus inpositione, suam {*corr.* si iam} paruuli sunt u*e*l debiles qui doctrina*m* non capiunt respondeant p*ro* illis qui eos offerunt uix more*m* baptizanciu*m*, et sic manu*m* inpositione et chrismate commoniti eucharistiae misteriis admittant*ur*. Illos qui non in s*anct*ę trinitatis inuocatione aput ereticos baptizatus et ueniunt ad nos, baptizare debemus non rebaptizare neq*ue* fuerunt baptizati qui in nomine patris et filii et sp*irit*u s*anct*i tincti iuxta regula non sunt.	*Coll.Sang.XII.12*
60	*Can.Apost.*46	**CAN*ON* AP*OSTO*LOR*UM***: Ep*iscopi*s aut pr*esbiter* si eu*m* qui sç*cund*um ueritate*m* habuerit baptismo de nuo baptizauerit deponatur ta*m*qua*m* deridens cruce*m* d*omi*ni,	*Coll.Sang.XII.14*
61	Isidore, *De eccl.offic.*1.24.1-2 (*zusammengefaßt*)	dominicus dies ideo dicitur q*ui*a in eo d*ominu*s resurrex*it* et nos resurgimus in eo resurgem*us* in simulitudine Chr*ist*i, et est p*ri*mus dies informa [fol. 87r] mundi et in eo sp*iritu*s s*anctu*s sup*er* ap*osto*los uenit et manna in deserto.	*Coll.Sang.XVI.12*

© Sven Meeder, 2022

Flor. Ves.	fons mat.	Latin (Vesoul 73 (79))[1]	Fons form.
62	CNIC.325.20	**IT*EM***: Placuit ut quia D*e*i sunt aliq*ui* qui in dominico die in ęccl*esi*a genu fiant similit*er* et p*er* quinquasinta dies non p*ro*strati sed erecti orent d*omi*n*u*m.	*Coll.Sang.XVI.13(a)*
63	Isidore, *De eccl.offic.*1.43.2 (*extract*)	**ISIDORUS DIX*IT***: Liberis {*for* Liberi sunt} s*anc*t*i* ieiunare, q*ua*ndo uolunt nisi dominico die.	*Coll.Sang.XVI.13(c)*
64	*SEA*.77	**IT*EM***: Qui dominico die se ieiunat non credatur e*ss*e catholicus.	*Coll.Sang.XVI.13(d)*
65	CVAN.461.14	**IT*EM***: Clericus qui intra muros ciuitatis suę manere constituerat {*corr.* constituerit} et ad matutinis hymnis sine p*ro*babile excussatione egritudine inuentus fuerit defuisse uii dieb*us* a comunione abecitur alienus quia misterioru*m* sacror*um* eo tempore quo d*omi*no potest ab offitio suo nulla honesta necessitas occupare fas non e*st* a salubre deuotione cessare.	*Coll.Sang.IX.28*
66	(Ps. 62.7; Ps. 118.148) cf. Isidore, *De eccl. offic.*1.23.1	**DE MATUTIN*IS*** Dix*it* dauid in matutinis d*omi*ne meditabor in te et rel*iqua*. **IT*EM***: Preuenerunt oculi mei ad te diluculo. **IT*EM* CESARIU*S* DIX*IT***: Offitiu*m* matutinu*m* p*ri*us in bethleem fuit, ubi chorus anglor*um* dic*it* nascente Chr*ist*o gl*ori*a in excelsis D*e*o.	*Coll.Sang.XVI.15(e)*
67	cf. Isidore, *Etym.*10.228	**DE PECCATORIB*US* ET PENITENTES** **INT*ERROGATIO***: **C**ur dicitur peccator? **R*ESPONSIO***: A pellice id e*st* meretrice quasi pellicator hoc nom*en* aput antiquos tantu*m* flagitiosum significabat*ur* postea hoc uocabulum transiit in apellatione om*n*iu*m* criminu*m* {*for* iniquorum}.	*Coll.Sang.XIX.1*
68	cf. Isidore, *Etym.*6.19.71-2	**INT*ERROGATIO***: Cur dicit*ur* pęnitentia? **R*ESPONSIO***: Pęnitentia dicta quas penitentia {*corr.* punientia} eo quod ipse homo in se penitendo [fol. 87r] punit quod male	*Coll.Sang.XIX.2**

© Sven Meeder, 2022

Flor. Ves.	fons mat.	Latin (Vesoul 73 (79))[1]	Fons form.
		amisit. Nam nihil aliud agunt qui ueratiter penitent, nisi ut quod male fecerint in punitu*m* non sinunt.	
69	CANC.314.22-3	**IN CAN*ON* NICENI**: Qui homicidiu*m* uoluntarius admisit semp*er* iaceat ad ianua*m* ęccl*esi*ae catholice et ad morte*m* co*m*munionem mereatur. Si uero sine uoluntate homicidium fecerit, p*ri*ores canones uii annos ius serunt pęnitentia*m* agere, secundu*m* canon u ann*os* co*m*plere iussit.	*Coll.Sang.XIX.5(a)*
70	*SEA*.18	**CAN*ON* CART*AGENSIS***: Sacerdotes absq*ue* p*er*sone acceptione pęnitentia*m* legis iniungant.	*Coll.XX.12(a)*